

Βρυξέλλες, 9.3.2015
C(2015) 1657 final

Γραφείο Επιτρόπου Ρυθμίσεως
Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και
Ταχυδρομείων (ΓΕΡΗΕΤ)
Ηλιουπόλεως 12
1101 Λευκωσία
Κύπρος

Υπ' όψιν
κ. Μιχαηλίδη Πόλυ
Επιτρόπου

Φαξ: +357 226 93 030

Αξιότιμε κ. Μιχαηλίδη,

**Θέμα: Απόφαση της Επιτροπής σχετικά με την υπόθεση CY/2015/1708:
Χονδρική αγορά απόληξης (τερματισμού) φωνητικών κλήσεων σε
μεμονωμένα δίκτυα κινητών επικοινωνιών στην Κύπρο**

**Σχόλια κατ' εφαρμογήν του άρθρου 7 παράγραφος 3 της
οδηγίας 2002/21/ΕΚ**

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Στις 10 Φεβρουαρίου 2015 η Επιτροπή πρωτοκόλλησε κοινοποίηση από την κυπριακή εθνική ρυθμιστική αρχή, δηλ. το Γραφείο Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών Και Ταχυδρομείων (ΓΕΡΗΕΤ)¹, σχετικά με τη χονδρική αγορά απόληξης (τερματισμού) φωνητικών κλήσεων σε μεμονωμένα δίκτυα κινητών επικοινωνιών² στην Κύπρο.

---

¹ Σύμφωνα με το άρθρο 7 της οδηγίας 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία-πλαίσιο), ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σ. 33, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2009/140/ΕΚ, ΕΕ L 337 της 18.12.2009, σ. 37, και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 544/2009, ΕΕ L 167 της 29.6.2009, σ. 12.

² Αντιστοιχεί στην αγορά 2 της σύστασης 2014/710/ΕΕ της Επιτροπής, της 9ης Οκτωβρίου 2014, σχετικά με σημαντικές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, οι οποίες επιδέχονται εκ των προτέρων κανονιστική ρύθμιση, σύμφωνα με την οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (σύσταση για τις σχετικές αγορές), ΕΕ L 295 της 11.10.2014, σ. 79.

Η δημόσια διαβούλευση³ πραγματοποιήθηκε από τις 11 Απριλίου έως τις 12 Μαΐου 2014.

Στις 18 Φεβρουαρίου 2015 υποβλήθηκε στο ΓΕΡΗΕΤ αίτηση παροχής πληροφοριών⁴. Η απάντηση παρελήφθη στις 24 Φεβρουαρίου 2015.

Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 7 παράγραφος 3 της οδηγίας-πλαisiού, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές (ΕΡΑ), ο Φορέας Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (BEREC) και η Επιτροπή μπορούν να διαβιβάζουν στην ενδιαφερόμενη ΕΡΑ τα σχόλιά τους σχετικά με κοινοποιημένα σχέδια μέτρων.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

2.1. Ιστορικό

Η χονδρική αγορά τερματισμού φωνητικών κλήσεων σε μεμονωμένα δίκτυα κινητών επικοινωνιών, στην Κύπρο κοινοποιήθηκε προηγουμένως στην Επιτροπή και αξιολογήθηκε από αυτήν στο πλαίσιο της υπόθεσης CY/2009/0874⁵. Το ΓΕΡΗΕΤ όρισε δύο αγορές που περιλαμβάνουν τη χονδρική παροχή υπηρεσιών τερματισμού φωνητικών κλήσεων από την Cytamobile Vodafone (CYTA) και την MTN στα οικεία δίκτυα κινητών επικοινωνιών. Το ΓΕΡΗΕΤ πρότεινε να καθοριστούν η CYTA και η MTN ως διαθέτουσες σημαντική ισχύ στην αγορά (ΣΙΑ) στα αντίστοιχα δίκτυα κινητών επικοινωνιών. Το ΓΕΡΗΕΤ διατήρησε τα επανορθωτικά μέτρα που είχαν επιβληθεί κατά τον πρώτο γύρο επισκόπησης της αγοράς⁶. Πρόκειται ιδίως για υποχρεώσεις σχετικά με την πρόσβαση σε ειδικές ευκολίες δικτύου και τη χρήση τους, τη διαφάνεια, την αποφυγή διακρίσεων, τον λογιστικό διαχωρισμό⁷, τον έλεγχο των τιμών και την κοστολόγηση. Όσον αφορά την υποχρέωση ελέγχου των τιμών, το ΓΕΡΗΕΤ πρότεινε να συνεχιστεί η εφαρμογή υποχρέωσης κοστοστρέφειας για τα τέλη τερματισμού κινητών επικοινωνιών (MTR) της CYTA. Τα τέλη τερματισμού κινητών επικοινωνιών της MTN καθορίστηκαν ως ίσα με το κοστοστρεφές τέλος τερματισμού της CYTA συν ποσοστιαία προσαύξηση, για τρία χρόνια, ως ακολούθως: 35% για το 2010, 25% για το 2011 και 13% για το 2012.

Όσον αφορά τον έλεγχο των τιμών που επιβλήθηκε στην MTN, η Επιτροπή τόνισε ότι το ΓΕΡΗΕΤ θα πρέπει να επιβάλει επίσης και στην MTN την υποχρέωση κοστοστρέφειας. Επιπλέον, η Επιτροπή υπενθύμισε ότι τα τέλη τερματισμού θα πρέπει κανονικά να είναι συμμετρικά και ότι απαιτείται επαρκής αιτιολόγηση για τυχόν ασυμμετρία, η οποία θα πρέπει να περιορίζεται στη διάρκεια μεταβατικής περιόδου.

---

³ Σύμφωνα με το άρθρο 6 της οδηγίας-πλαisiού.

⁴ Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2 της οδηγίας-πλαisiού.

⁵ Έγγραφο SG-Greffe (2009) D/930.

⁶ Ο πρώτος γύρος επισκόπησης της αγοράς κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή και αξιολογήθηκε από αυτήν στο πλαίσιο της υπόθεσης CY/2006/0334.

⁷ Ισχύει για την MTN αόφτου ο κύκλος εργασιών της ανέλθει σε 50 εκατ. ευρώ ετησίως. Το ΓΕΡΗΕΤ έχει ήδη επιβάλει την υποχρέωση αυτή, με τον περιορισμό του κύκλου εργασιών, κατά τον πρώτο γύρο (βάσει του άρθρου 13 παράγραφος 1 της οδηγίας-πλαisiού) και τη διατήρησε, προκειμένου να αποφευχθεί δυσανάλογη ρυθμιστική επιβάρυνση για την MTN.

2.2. Ορισμός της αγοράς

Το ΓΕΡΗΕΤ όρισε την αγορά ως την χονδρική παροχή υπηρεσιών τερματισμού φωνητικών κλήσεων από φορείς εκμετάλλευσης δικτύων κινητών επικοινωνιών στην Κύπρο.

Η αγορά, από γεωγραφικής απόψεως, είναι εθνικής διάστασης.

2.3. Διαπίστωση σημαντικής ισχύος στην αγορά

Με βάση την ανάλυση αγοράς που διενήργησε, το ΓΕΡΗΕΤ προτίθεται να καθορίσει τους τρεις φορείς εκμετάλλευσης δικτύων κινητών επικοινωνιών, CYTA, MTN και Primetel, καθώς και την Cablenet, φορέα εκμετάλλευσης εικονικού δικτύου κινητής τηλεφωνίας (MVNO), ως διαθέτοντες ΣΙΑ στις αντίστοιχες αγορές τους.

Για να καταλήξει στο συμπέρασμά του σχετικά με τη ΣΙΑ, το ΓΕΡΗΕΤ έλαβε υπόψη του τα ακόλουθα κριτήρια: τη δομή και τα μερίδια της αγοράς (κάθε φορέας εκμετάλλευσης κατέχει το μονοπώλιο στην αγορά του), ii) τον δυναμικό ανταγωνισμό, iii) την αντισταθμιστική αγοραστική ισχύ, iv) την αντι-ανταγωνιστική συμπεριφορά (υπερβολική τιμολόγηση και τιμολόγηση που εισάγει διακρίσεις) και v) αποτυχία της αγοράς που απαιτεί εκ των προτέρων ρυθμιστική παρέμβαση.

2.4. Επανορθωτικές κανονιστικές ρυθμίσεις

Το ΓΕΡΗΕΤ προτείνει την επιβολή επανορθωτικών κανονιστικών ρυθμίσεων στη CYTA, την MTN, την Primetel και την Cablenet, και συγκεκριμένα:

- i. διαφάνεια,
- ii. υποχρέωση μη διάκρισης,
- iii. λογιστικό διαχωρισμό,⁸
- iv. υποχρεώσεις πρόσβασης σε ειδικές ευκολίες δικτύου και χρήσης τους,
- v. υποχρέωση ελέγχου τιμών και κοστολόγησης.

Όπως αναφέρεται από το ΓΕΡΗΕΤ, η υποχρέωση ελέγχου τιμών για τα τέλη τερματισμού κινητών επικοινωνιών βασίζεται επί του παρόντος σε (υποκείμενη σε ανεξάρτητο έλεγχο) μέθοδο μακροπρόθεσμου οριακού κόστους από την κορυφή προς τη βάση (top-down LRIC). Επί του παρόντος, η CYTA και η MTN χρεώνουν τιμή 1,73 λεπτών του ευρώ ανά λεπτό και, όπως διευκρινίστηκε από το ΓΕΡΗΕΤ με την απάντηση στην αίτηση παροχής πληροφοριών, η Primetel και η Cablenet χρεώνουν τιμή 2,90 λεπτών του ευρώ ανά λεπτό.

Επιπλέον, το ΓΕΡΗΕΤ αναφέρει, στην απάντησή του στην αίτηση παροχής πληροφοριών, ότι το προτεινόμενο αποτέλεσμα του μοντέλου μακροπρόθεσμου οριακού κόστους από την κορυφή προς τη βάση (top-down LRIC) της CYTA, το οποίο πρόκειται

---

⁸ Η υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού για την Primetel και την Cablenet θα εφαρμοστεί μόλις ο κύκλος εργασιών των εν λόγω επιχειρήσεων, για δραστηριότητες που σχετίζονται με δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών ανέλθει σε 50 εκατ. ευρώ ετησίως. Όπως αναφέρεται από το ΓΕΡΗΕΤ, ο τρέχων κύκλος εργασιών για τις σχετικές δραστηριότητες ανέρχεται σε 32,4 εκατ. ευρώ για την Primetel και σε 20,3 εκατ. ευρώ για την Cablenet.

να επιβληθεί και να εφαρμοστεί (έως την εφαρμογή γνήσιου μοντέλου LRIC από τη βάση προς την κορυφή, το 2015), εκτιμάται ότι πλησιάζει τα 1,09 λεπτά του ευρώ ανά λεπτό. Αυτό το μεταβατικό τέλος τερματισμού προτείνεται να εφαρμοστεί για τη CYTA, την MTN⁹ και την Cablenet, έως ότου το ΓΕΡΗΕΤ αναπτύξει γνήσιο μοντέλο μακροπρόθεσμου οριακού κόστους από την βάση προς την κορυφή, εντός του 2015.

Για την Primetel¹⁰, το τέλος τερματισμού κινητών επικοινωνιών θα ανέλθει σε 1,09 λεπτά του ευρώ ανά λεπτό + 40% για το 2015 και 1,09 λεπτά του ευρώ ανά λεπτό + 20% για το 2016, ενώ στη συνέχεια θα ευθυγραμμιστεί με τα τέλη τερματισμού της CYTA και της MTN¹¹. Η απόφαση επιβολής διετούς σταδιακής πορείας προσαρμογής στον προσφάτως αδειοδοτημένο φορέα εκμετάλλευσης δικτύου κινητών επικοινωνιών (ο οποίος έχει αρχίσει να παρέχει υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας μόλις το 2014) βασίζεται, σύμφωνα με το ΓΕΡΗΕΤ, στο γεγονός ότι ο εν λόγω νέος φορέας εκμετάλλευσης βρίσκεται επί του παρόντος σε στάδιο επενδύσεων και εισέρχεται σε ήδη κορεσμένη αγορά. Επιπλέον, το ΓΕΡΗΕΤ αναφέρει, στην απάντησή του στην αίτηση παροχής πληροφοριών, ότι η υποχρέωση σταδιακής πορείας μείωσης (glide path) επιβλήθηκε επίσης στην MTN το 2009 και θεωρεί, κατά συνέπεια, ότι θα πρέπει να εφαρμοστεί η ίδια κανονιστική ρύθμιση και για την Primetel, προκειμένου να τηρηθεί η αρχή της αναλογικότητας.

Επιπροσθέτως, το ΓΕΡΗΕΤ επεξηγεί ότι η εν λόγω ασύμμετρη ρύθμιση είναι αιτιολογημένη, διότι το πραγματικό κόστος της Primetel για τον τερματισμό κλήσεων, στο τρέχον αρχικό στάδιο ανάπτυξης του δικτύου της, είναι υψηλότερο από το αντίστοιχο κόστος της CYTA και της MTN, καθώς και υψηλότερο από τα περισσότερα δίκτυα κινητών επικοινωνιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τα οποία είναι ήδη εγκατεστημένα στην αγορά προ πολλού. Ειδικότερα, το ΓΕΡΗΕΤ επισημαίνει ότι η Primetel δεν έχει σημαντικές οικονομίες κλίμακας (λόγω του μικρού μεγέθους του δικτύου της και του περιορισμένου αριθμού των συνδρομητών της, οι οποίοι σήμερα αποτελούν μόνο το 2% της αγοράς), έχει έξοδα που συνδέονται με την αρχική ανάπτυξη δικτύου (πρόσληψη και εκπαίδευση προσωπικού, διαφήμιση, διαπραγμάτευση εμπορικών συμφωνιών, κόστος περιαγωγής κ.λπ.), δεν έχει ακόμη αποσβέσει τις επενδύσεις της για το δίκτυο (σε αντίθεση με τη CYTA και την MTN, των οποίων τα δίκτυα υφίστανται εδώ και πολλά χρόνια) και δεν επωφελείται από οικονομίες κάθετων και οριζόντιων δραστηριοτήτων, τις οποίες η CYTA και η MTN έχουν εντός του εταιρικού τους σχήματος (π.χ. κοινό προσωπικό, εξοπλισμό κ.λπ.).

Όσον αφορά την εφαρμογή της σύστασης για τα τέλη τερματισμού¹², το ΓΕΡΗΕΤ αναφέρει ότι το 2009 (όταν εφαρμόστηκαν τα προηγούμενα ρυθμιστικά μέτρα) η

⁹ Επιπλέον, το ΓΕΡΗΕΤ αναφέρει ότι έχει επιτύχει συμμετρία στα τέλη τερματισμού κινητών επικοινωνιών για τη CYTA και την MTN, από την 1η Ιανουαρίου 2013.

¹⁰ Το τρέχον μερίδιο της αγοράς της Primetel είναι 2,71%.

¹¹ Το ΓΕΡΗΕΤ αναφέρει, στην απάντησή του στην αίτηση παροχής πληροφοριών, ότι τα συγκεκριμένα ποσοστά που επιβάλλονται με την προτεινόμενη σταδιακή πορεία μείωσης συνάδουν με τους ευρωπαϊκούς μέσους όρους, οι οποίοι υπολογίζονται από την ευρωπαϊκή ομάδα ρυθμιστικών αρχών (ERG) και αναφέρονται στο έγγραφο της ERG με τίτλο «Κοινή θέση σχετικά με συμμετρία των τελών τερματισμού κλήσεων σταθερών και τη συμμετρία των τελών κλήσεων τερματισμού κινητών» (Έγγραφο (07) 83). Επομένως, το ΓΕΡΗΕΤ καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι διαφορές 40% και 20% κατά τα έτη 1 και 2, όπως φαίνεται, είναι αιτιολογημένες. Η διαφορά 20% που επιβάλλεται κατά το δεύτερο έτος αποτελεί ενδιάμεσο στάδιο μεταξύ της διαφοράς 40% που επιβάλλεται κατά το πρώτο έτος και της συμμετρίας που επιβάλλεται κατά το τρίτο έτος.

¹² Σύσταση 2009/396/ΕΚ της Επιτροπής, της 7ης Μαΐου 2009, σχετικά με την κανονιστική ρύθμιση των

Κύπρος στην πραγματικότητα είχε μακράν τα χαμηλότερα τέλη τερματισμού κλήσεων κινητών επικοινωνιών σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Κατά συνέπεια, η ανάλυση κόστους-ωφέλειας δεν δικαιολογούσε τη διάθεση πόρων για την ανάπτυξη μοντέλου LRIC από τη βάση προς την κορυφή. Κατά τα έτη μετά το 2009 λάμβανε χώρα στενή παρακολούθηση των εθνικών τελών τερματισμού, πάντα σε σύγκριση με τους ευρωπαϊκούς μέσους όρους. Σύμφωνα με το ΓΕΡΗΕΤ, οι εθνικοί σταθμισμένοι μέσοι όροι των τελών τερματισμού κινητών επικοινωνιών δεν απέκλιναν από τους αντίστοιχους ευρωπαϊκούς μέσους όρους.

Επιπλέον, σύμφωνα με το ΓΕΡΗΕΤ, οι επί του παρόντος προτεινόμενοι μέσοι όροι των τελών τερματισμού κινητών επικοινωνιών όλων των φορέων εκμετάλλευσης κινητών επικοινωνιών στην Κύπρο είναι στην πραγματικότητα πολύ κοντά στον μέσο όρο τέλους τερματισμού που εφαρμόζεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση¹³. Επομένως, το ΓΕΡΗΕΤ ισχυρίζεται ότι μια τιμή τερματισμού βάσει μοντέλου δεικτών αναφοράς δεν θα οδηγούσε σε χαμηλότερο τέλος από το προτεινόμενο τέλος τερματισμού.

3. ΣΧΟΛΙΑ

Η Επιτροπή εξέτασε την κοινοποίηση και τις συμπληρωματικές πληροφορίες που υπέβαλε το ΓΕΡΗΕΤ και διατυπώνει τις ακόλουθες παρατηρήσεις:¹⁴

Ανάπτυξη γνήσιου μοντέλου LRIC από την κορυφή προς τη βάση για τα τέλη τερματισμού κινητών επικοινωνιών

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το ΓΕΡΗΕΤ προτείνει τη συνέχιση της εφαρμογής μεθόδου LRIC από την κορυφή προς τη βάση για τον υπολογισμό των τελών τερματισμού κινητών επικοινωνιών, έως ότου καταστεί δυνατή η εφαρμογή νέου μοντέλου LRIC από τη βάση προς την κορυφή. Το ΓΕΡΗΕΤ προτίθεται να αναπτύξει μοντέλο LRIC από τη βάση προς την κορυφή το 2015. Το ΓΕΡΗΕΤ τονίζει ότι τα προτεινόμενα τέλη τερματισμού συνιστούν σημαντική μείωση των τελών τερματισμού κινητών επικοινωνιών, σε σύγκριση με τα τρέχοντα επίπεδά τους, και θα οδηγήσουν τα κυπριακά τέλη τερματισμού κινητών επικοινωνιών σε επίπεδο που συνάδει, σε γενικές γραμμές, με τους μέσους όρους των τελών LRIC από τη βάση προς την κορυφή στην ΕΕ.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι, δυνάμει της αιτιολογικής σκέψης 22 και του σημείου 12 της σύστασης για τα τέλη τερματισμού, οι ΕΡΑ μπορούν κατ' εξαίρεση να εφαρμόζουν άλλη μεθοδολογία εκτός της LRIC από τη βάση προς την κορυφή για τον καθορισμό τελών τερματισμού κινητών επικοινωνιών, εφόσον έτσι εξάγονται αποτελέσματα που συνάδουν με τη σύσταση για τα τέλη τερματισμού και έως ότου είναι έτοιμο για εφαρμογή μοντέλο κόστους LRIC από τη βάση προς την κορυφή. Οι εν λόγω ενδιάμεσες τιμές είναι δυνατόν να καθορίζονται μόνο σε περίπτωση που η ανάπτυξη της συνιστώμενης μεθόδου είναι αντικειμενικώς δυσανάλογη.

τελών τερματισμού σταθερών και κινητών επικοινωνιών στην ΕΕ (σύσταση για τα τέλη τερματισμού), ΕΕ L 124 της 20.5.2009.

¹³ Βάσει του εγγράφου BoR(14)174, από τον Ιούλιο του 2014, εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης ο απλός και ο σταθμισμένος μέσος όρος των τελών τερματισμού κινητών επικοινωνιών ήταν 1,69 λεπτά του ευρώ ανά λεπτό και 1,23 λεπτά του ευρώ ανά λεπτό, αντιστοίχως.

¹⁴ Σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 3 της οδηγίας-πλαίσου.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι το ΓΕΡΗΕΤ διαθέτει περιορισμένους πόρους και λαμβάνει υπόψη τις σχετικές επεξηγήσεις του ΓΕΡΗΕΤ, καθώς και την ανακοίνωσή του για την ανάπτυξη γνήσιου μοντέλου LRIC από τη βάση προς την κορυφή, σύμφωνα με τη σύσταση για τα τέλη τερματισμού, εντός του 2015. Η Επιτροπή αναγνωρίζει επίσης ότι το ΓΕΡΗΕΤ προτείνει τέλη τερματισμού κινητών επικοινωνιών που θα πλησίαζαν κατά πολύ τον τρέχοντα ευρωπαϊκό μέσο όρο εκείνων των κρατών μελών που εφαρμόζουν τη συνιστώμενη μέθοδο¹⁵.

Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν αντίκειται στην πρόταση του ΓΕΡΗΕΤ, στις συγκεκριμένες περιστάσεις των κυπριακών αγορών τερματισμού, ώστε να αποφευχθεί επίσης περαιτέρω καθυστέρηση στην εφαρμογή σημαντικής μείωσης των τελών τερματισμού κινητών επικοινωνιών από τα τρέχοντα επίπεδά τους.

Η Επιτροπή εκτιμά περαιτέρω ότι, προκειμένου να βελτιωθεί η προστασία και να προωθηθούν τα συμφέροντα των καταναλωτών, των επιχειρήσεων και των φορέων εκμετάλλευσης, το ΓΕΡΗΕΤ θα πρέπει να αναπτύξει μοντέλο LRIC από τη βάση προς την κορυφή - όπως ανακοίνωσε - το 2015 και να εφαρμόσει τα αντίστοιχα τέλη χωρίς καθυστέρηση.

Ωστόσο, μέχρι την εφαρμογή του εν λόγω μοντέλου, η Επιτροπή ζητεί από το ΓΕΡΗΕΤ να εξετάσει μέσα για την καλύτερη ευθυγράμμιση της μεθόδου του για τον καθορισμό των τιμών με τα αποτελέσματα του συνιστώμενου μοντέλου LRIC από τη βάση προς την κορυφή. Εν προκειμένω, το ΓΕΡΗΕΤ θα πρέπει να εξετάσει τη συγκριτική αξιολόγηση, η οποία θα του επέτρεπε να διατηρήσει τα τέλη ευθυγραμμισμένα ακριβώς με εκείνα τα κράτη μέλη που έχουν ήδη εφαρμόσει επιτυχώς τη συνιστώμενη προσέγγιση. Η εν λόγω προσέγγιση συγκριτικής αξιολόγησης θα καθιστούσε επίσης δυνατή την αναθεώρηση των τελών τερματισμού κινητών επικοινωνιών σε τακτά διαστήματα, σύμφωνα με την τρέχουσα παρατηρούμενη πτωτική τάση των αποτελεσμάτων εκείνων των μοντέλων LRIC από τη βάση προς την κορυφή που έχουν αναθεωρηθεί πρόσφατα.

Επομένως, η Επιτροπή ζητεί από το ΓΕΡΗΕΤ να επανεξετάσει την εφαρμογή της μεθόδου LRIC από την κορυφή προς τη βάση για τον υπολογισμό των τελών τερματισμού κινητών επικοινωνιών, καθώς και να εφαρμόσει εναλλακτική μέθοδο

¹⁵ Ισχύοντα τέλη τερματισμού κινητών επικοινωνιών στα κράτη μέλη της ΕΕ που εφαρμόζουν το γνήσιο μοντέλο LRIC από τη βάση προς την κορυφή, από 01.07.2015 έως 30.06.2016

Χώρα λεπτό του ευρώ/λεπτό		Χώρα λεπτό του ευρώ/λεπτό	
AT	0,8049	IT	0,9800
BE	1,0800	MT	0,4045
BG	0,9715	PL	1,0296
CZ	0,9837	PT	1,2700
DK	0,896	RO	0,9600
EL	1,1030	SE	1,0161
ES	1,0900	SI	1,4000
FR	0,8000	SK	1,2260
HR	0,8260	UK	1,0543
Μέσος όρος: 0,99			

καθορισμού των τιμών, με βάση την οποία θα γίνεται σύγκριση με τα τέλη σε εκείνα τα κράτη μέλη που έχουν ήδη εφαρμόσει τη συνιστώμενη μέθοδο. Η Επιτροπή ζητεί από το ΓΕΡΗΕΤ να πραγματοποιήσει αυτήν τη συγκριτική αξιολόγηση το συντομότερο δυνατόν διοικητικώς και να εφαρμόσει τα αποτελέσματα έως ότου τεθεί σε εφαρμογή το μοντέλο LRIC από τη βάση προς την κορυφή.

Ανάγκη περαιτέρω αιτιολόγησης του επιπέδου των προτεινόμενων ασύμμετρων τελών

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το ΓΕΡΗΕΤ προτείνει, βάσει του σημείου 10 της σύστασης για τα τέλη τερματισμού, ασύμμετρα τέλη υπέρ της Primetel, του προσφάτως αδειοδοτημένου φορέα εκμετάλλευσης δικτύου κινητών επικοινωνιών που ξεκίνησε να παρέχει κινητές υπηρεσίες το 2014. Για τον σκοπό αυτό, το ΓΕΡΗΕΤ επιβάλλει διετή σταδιακή πορεία προσαρμογής και η Primetel θα υπόκειται σε αποδοτικά τέλη, τα οποία θα υπολογιστούν βάσει του επικείμενου μοντέλου LRIC από τη βάση προς την κορυφή μόνο κατά το τρίτο έτος.

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το ΓΕΡΗΕΤ δικαιολογεί αυτήν την ασυμμετρία με τα έξοδα που πραγματοποιεί η Primetel κατά το τρέχον αρχικό στάδιο ανάπτυξης του δικτύου της, τα οποία εικάζεται ότι είναι υψηλότερα από τα έξοδα άλλων φορέων εκμετάλλευσης δικτύων κινητών επικοινωνιών. Εν προκειμένω, το ΓΕΡΗΕΤ αναφέρει ότι η Primetel δεν έχει σημαντικές οικονομίες κλίμακας, λόγω του μικρού μεγέθους του δικτύου της και του χαμηλού αριθμού των συνδρομητών της, οι οποίοι σήμερα αποτελούν μόνο το 2% της αγοράς.

Ωστόσο, μολονότι η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η νεοεισερχόμενη Primetel λειτουργεί κάτω από την ελάχιστη αποδοτική κλίμακα (η οποία εκτιμάται σε μερίδιο αγοράς μεταξύ 15 και 20%), εντούτοις επισημαίνει ότι η ΕΡΑ θα πρέπει να αποδεικνύει ότι το οριακό κόστος ανά μονάδα για τον νεοεισερχόμενο όντως είναι υψηλότερο, λόγω της κλίμακας του, προτού του επιτρέψει την εφαρμογή υψηλότερων τελών τερματισμού κινητών επικοινωνιών συγκριτικά με τους καθιερωμένους ανταγωνιστές του.

Για τον σκοπό αυτό, οι ΕΡΑ θα μπορούσαν να βασίζονται τις εν λόγω εκτιμήσεις στο αποτέλεσμα του μοντέλου κόστους LRIC από τη βάση προς την κορυφή, το οποίο μπορεί να προσαρμόζεται ανάλογα με την κλίμακα. Αυτή η ποσοτικοποίηση του διαφορικού κόστους θα επέτρεπε επίσης και τον ακριβή υπολογισμό του αντίστοιχου περιθωρίου κέρδους.

Η Επιτροπή παρατηρεί ότι, λόγω έλλειψης μοντέλου κόστους LRIC από τη βάση προς την κορυφή, το ΓΕΡΗΕΤ στράφηκε σε γενικότερη περιγραφή των επιπτώσεων του κόστους που συνδέονται με την κλίμακα και, βάσει των πληροφοριών που έχει στη διάθεσή της η Επιτροπή, περισσότερο σε εκτίμηση παρά σε συγκεκριμένο υπολογισμό του περιθωρίου κέρδους, που, κατά τα φαινόμενα, δεν σχετίζεται με πραγματικές και αποδεδειγμένες διαφορές εξόδων. Εν προκειμένω, η Επιτροπή θα ήθελε επίσης να επισημάνει πως δεν είναι προδιαγεγραμμένο ότι το (ευαίσθητο στην κίνηση) κόστος τερματισμού που προκύπτει από μοντέλο LRIC από τη βάση προς την κορυφή παρουσιάζει αρνητική συσχέτιση με την κλίμακα, ούτε ότι, λόγω της πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας των νεοεισερχομένων, το οριακό κόστος τερματισμού ενδέχεται να είναι πράγματι χαμηλότερο από εκείνο των φορέων εκμετάλλευσης που λειτουργούν πιο κοντά στην παραγωγική τους ικανότητα.

Λαμβανομένης υπόψη της υψηλής ασυμμετρίας που προτείνεται από το ΓΕΡΗΕΤ (το τέλος τερματισμού κινητών επικοινωνιών θα ανέλθει σε 1,09 λεπτά του ευρώ ανά λεπτό + 40% για το 2015 και 1,09 λεπτά του ευρώ ανά λεπτό + 20% για το 2016), η Επιτροπή καλεί το ΓΕΡΗΕΤ να εξετάσει λεπτομερέστερα το κόστος τερματισμού της Primetel που σχετίζεται με την κίνηση, προκειμένου να δικαιολογήσει και να ποσοτικοποιήσει αντικειμενικά, στο τελικό μέτρο του, το επίπεδο των προτεινόμενων τελών, όπως απαιτείται δυνάμει του σημείου 10 της σύστασης για τα τέλη τερματισμού.

Σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 7 της οδηγίας-πλαίσου, το ΓΕΡΗΕΤ λαμβάνει ιδιαίτερος υπόψη τα σχόλια των άλλων ΕΡΑ, του BEREC και της Επιτροπής και μπορεί να θεσπίζει το προκύπτον σχέδιο μέτρου· εφόσον το πράξει, το κοινοποιεί στην Επιτροπή.

Η θέση της Επιτροπής σχετικά με τη συγκεκριμένη κοινοποίηση δεν προδικάζει οποιαδήποτε θέση μπορεί να λάβει έναντι των άλλων κοινοποιημένων σχεδίων μέτρων.

Σύμφωνα με το σημείο 15 της σύστασης 2008/850/ΕΚ¹⁶, η Επιτροπή θα δημοσιεύσει το παρόν έγγραφο στον ιστότοπό της. Η Επιτροπή δεν θεωρεί εμπιστευτικές τις πληροφορίες που περιέχονται στο παρόν έγγραφο. Παρακαλείστε να ενημερώσετε την Επιτροπή¹⁷ εντός τριών εργάσιμων ημερών από τη λήψη της παρούσας αν θεωρείτε ότι, σύμφωνα με τους ενωσιακούς και τους εθνικούς κανόνες σχετικά με την επαγγελματική εχεμύθεια, το παρόν έγγραφο περιέχει εμπιστευτικές πληροφορίες τις οποίες επιθυμείτε να απαλείψετε πριν από τη δημοσίευση¹⁸. Οφείλετε να αιτιολογήσετε κάθε τέτοιο αίτημα.

Με τιμή,

Για την Επιτροπή,
Robert Madelin
Γενικός Διευθυντής

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΓΓΡΑΦΟΥ
Για την Γενική Γραμματέα

Jordi AYET PUIGARNAU
Διευθυντής της Γραμματείας
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

¹⁶ Σύσταση 2008/850/ΕΚ της Επιτροπής, της 15ης Οκτωβρίου 2008, για τις κοινοποιήσεις, τις προθεσμίες και τις διαβουλεύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 7 της οδηγίας 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ΕΕ L 301 της 12.11.2008, σ. 23.

¹⁷ Το αίτημά σας θα πρέπει να αποσταλεί είτε ηλεκτρονικά στη διεύθυνση: CNECT-ARTICLE7@ec.europa.eu είτε με φάξ στον αριθμό: +32 2 298 87 82.

¹⁸ Η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να ενημερώσει το κοινό σχετικά με το αποτέλεσμα της αξιολόγησής της πριν από την παρέλευση του εν λόγω τριμήνου.